

Motion till riksdagen 2006/07:So298

av Mikael Cederbratt (m)

Sjukvårdshuvudmännens möjlighet att utnyttja konkurrensen beträffande läkemedelsförsörjningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sjukvårdshuvudmännens möjlighet att utnyttja konkurrensen beträffande läkemedelsförsörjningen.

Motivering

Enligt 5 § lagen (1996:1152) om handel med läkemedel m.m. har staten inte ensamrätt till försäljning av läkemedel till sjukvårdshuvudmännen eller till privata sjukhus. I teorin råder det i stället fri konkurrens mellan Apoteket AB och de partihandelstillståndsinnehavare som önskar förse sjukvården med läkemedel. I praktiken kan dock landstingen/sjukhusen inte utnyttja den konkurrens som formellt råder beträffande läkemedelsförsörjningen. Anledningen till detta står att finna i den delvis obsoleta kungörelsen (1970:738) om läkemedelsförsörjning vid sjukvårdsinrättningar samt Läkemedelverkets föreskrifter och allmänna råd om läkemedelsförsörjning till den slutna vården genom sjukhusapotek m.m. (LVFS 1998:4). Av föreskrifterna framgår att försäljning och leverans av läkemedel till sjukhus skall ske genom sjukhusapotek eller direkt från annat apotek, medan kungörelsen stadgar att sjukhusapotek bara får drivas av respektive sjukvårdsinrättnings huvudman eller av Apoteket AB.

Det finns i dag inget landsting/sjukhus som i egen regi driver sjukhusapotek. I stället är landstingen/sjukhusen hänvisade till att köpa sjukhusapotekstjänster av Apoteket AB, som följaktligen driver samtliga sjukhusapotek i Sverige. En konsekvens av kungörelsen (i själva verket dess enda synbara funktion) är således att Apoteket AB bereds såväl ett försäljnings- som ett

Fel! Okänt namn på

tjänstemonopol inom slutenvården, vilket i praktiken hindrar sjukvården från att i konkurrens upphandla läkemedelsförsörjning och läkemedelshantering.

Från en ekonomisk synvinkel riskerar kungörelsen att medföra en fördyring av sjukvårdens kostnader för inköp och hantering av läkemedel. Från ett legalt perspektiv kan för det första noteras att kungörelsen – inte minst när den läses tillsammans med Läke-medelsverkets ovan nämnda föreskrifter – är direkt motsägelsefull i förhållande till lagen om handel med läkemedel m.m. För det andra kan konstateras att kungörelsen innebär en faktisk utvidgning av apoteksmonopolet, vilken inte förefaller kunna motiveras utifrån EU:s konkurrensregler.

Svenska staten har även vid en hearing (Krister Hannermålet) hävdad att det råder fri konkurrens på läkemedelsdistribution till sjukvården.

De ovan nämnda talar för att man bör upphäva eller justera 1970 års kungörelse. Detta för att denna uppenbart hindrar sjukvården från att i praktiken upphandla försörjning och hantering av läkemedel i konkurrens och därmed de facto utvidgar apoteksmonopolet på ett sätt som står i strid med 1996 års lag om handel med läkemedel och möjligen även EU:s konkurrensregler.

Stockholm den 25 oktober 2006

Mikael Cederbratt (m)